

dog tør siges at være noget Stort og Godt, selv om man ikke deler dens Anskuelse om Maaden at gennemføre det paa, og en Regjering, der har en fast Villie til at søge at gennemføre det ved de konstitutionelle Midler, der staa til dens Raadighed, var en Fordel; man agtede denne Fremtræden fra Regjeringens Side. Man var imidlertid ikke enig med Regjeringen i dens Opfattelse, og dette er jo et andet Spørgsmaal. Forslaget faldt, Rigsdagen blev opløst, og Regjeringen fremlagde saa uden Motiver et Stykke af sit Lovforslag; thi det oprindelige Lovforslag var dels det, der var udtrykt i selve Lovforslaget, og dels det andet Afsnit, Arbejder, der ligeledes vare en Del af Regjeringens Program og som vare udtrykte i Anmærkningerne til Lovforslaget, og paa samme Maade fremstillede i den mundtlige Debat. Da dette Lovforslag uden Motiver imidlertid ved den nærmere Belysning, det fik gennem Udvalgets Behandling i Foraaret, viste sig at være Regjeringens gamle Forslag, dens gamle Plan med Hensyn til Foranstaltningerne og dens gamle Anskuelse med Hensyn til Maaden at tilveiebringe Midlerne paa, saa endte det, som man veed, med Bestagelse af en Dagsorden imod Regjeringens Stilling i denne Sag og derefter med en Mistillidsklæring til Regjeringen. I Efteraaret møder den høie Regjering ikke med sit Forslag, men derimod med Noget paa Finantsloven, der i Realiteten slet ikke er det, hvorom der ifjor var Tale: 2 Mill. Kr. mod et Beløb af 63,900,000 Kr., som vare opgivne i Lovforslaget, men som under Udvalgets Forhandling, hvad der er antydet i Flertallets Betænkning, viste sig at ville blive betydelig mere, jeg kan godt sige 80 Mill. Det var $\frac{1}{40}$, der nu forlangtes, og man tør vel antage, at det ikke skulde være Meningen, at vi skulde begynde paa et Foretagende til ekstraordinær Fremme af Forsvaret, der skulde strække sig ud over mindst 40 Aar. Altsaa i denne Henseende var Forslaget fuldstændig forskjelligt fra, hvad Ministeriet ifjor foreslog, da det forlangte det første Afsnit af Arbejderne fuldført i omtrent 5 Aar — for et enkelt Arbejde var Perioden noget længere, men dog saaledes, at ogsaa dette Afsnit efter Regjeringens Program skulde være lovbestemt indenfor et vist Tidspunkt, saa at det skulde være fuldført efter andre 5 Aar. Grændsen var altsaa i Alt 10 Aar. Men lægger man denne Plan til Grund her, saa bliver der ikke Tale om 10, men om 40 Aar. I en anden Henseende er Forslaget ogsaa fuldstændig forskjelligt fra, hvad der var Ministeriets Stilling ifjor. Da fremtraadte det med en samlet Plan. Vel var der en meget stor Stavank ved Planen, idet det allerstørste Arbejde i Forsvarsplanen, nemlig Rjæsbenhavns Befæstning, efter Ministerens Erklæring endnu ikke var saaledes behandlet, at man turde sige noget Bestemt om, hvorledes det skulde udføres. Dette blev udtalt mundtlig i Salen og skriftlig i

det vedkommende Udvalg af den paagjældende Minister. Der var altsaa en stor Stavank ved Planen; men det var dog en Plan, en samlet Plan fra Ministeriets Side. I det, der nu foreligger fra Ministeriets Side, er der derimod ikke Spor af Plan. I denne Henseende er der altsaa ogsaa en meget væsentlig Forskjel. Derimod synes der at være en vis Ensartethed, en vis Overensstemmelse mellem Regjeringens Stilling ifjor og dens Stilling iaar dert, at vi finde den samme Sky for at tilveiebringe Midler til ekstraordinære Foranstaltninger til Forsvarets Fremme gennem en Formue- og Indkomststat, som der har været tidligere, den samme Sky for, at vi skulde faae blot i dette enkelte Sidetilfælde en nogenlunde retfærdigere Beskatning end den, gennem hvilken vi ellers fremkaldte Midler til Statsusholdningen. I denne Henseende er Ministeriet det gamle, men forøvrigt forekommer det mig at have svigtet Kulør i en meget væsentlig Grad. Den Glorie af Patriotisme, som Ministeriets Program gav det ifjor, synes uregtelig noget at være salmet, og den sidste Rest af Skar synes jeg maa være gaaet bort efter Conseilspræsidentens Forklaring forleden Dag, at Ministeriet bliver for at værne om Forsatningens Brug, saaledes som den „efter vor Mening“ maa bruges, naar den skal bruges overensstemmende med Meningen, da den blev vedtagen; thi derved har Regjeringen efter min Opfattelse bortkastet Resterne af Programmet om Forsvaret, og der staar kun tilbage: Regjeringen staar for at værne om sin Magtstilling. Der er udenfor denne Sal brugt haarde Ord imod denne Fremgangsmaade, imod denne Regjeringens Stilling. Jeg behøver ikke at bruge saadanne Ord, thi Rjæds gjerningerne tale. Jeg troede for 1 eller for $1\frac{1}{2}$ Aar siden, da vi mødte det høitærede Ministerium, at nu havde vi dog endelig faaet en Regjering, der elskede en Sag saa høit, at det turde vove sig selv derpaa; men jeg har taget storlig feil for mit personlige Vedkommende. Jeg havde troet, at vi havde faaet denne Regjering for at bringe Klarhed tilveie i vort konstitutionelle Liv og vore konstitutionelle Forhold, saaledes at vi i denne Regjering og efter den altid maatte have en Regjering, der havde en Sag, som den vilde gennemføre, og som vilde sætte Sagen høiere end sig selv. Min Betragtning af Ministeriet er nu en anden, og jeg antager, at i saa Henseende deler Flertallet fuldstændig min Opfattelse. Folkethingets Stilling har under disse skiftende Omvælinger fra Regjeringens Side været mærkbarlig konstant; Folkethinget har sagt: ogsaa vi lægge stor Betydning i, at vi ekstraordinært faae fremmet vort Forsvarsvæsen, uagtet vi maa erkjende, at 14—15 Millioner Kroner om Aaret ordinært for et saa lille Land som Danmark er et overordentlig betydeligt Beløb, selv i gode Aar, naar Indtægterne flyde rigelig for den lille Befolkning, og at